

Про особливості моменту у польсько-українських відносинах/Szczególna chwila w stosunkach polsko-ukraińskich

Відносини України та Польщі переживають кризовий момент. Розбіжності щодо торговельних питань вже призвели до публічного з'ясування стосунків сторін, в тому числі і з використанням найвищих світових трибун. Криза нанесла шкоду духові стратегічного партнерства. В умовах жорстокої війни, розпочатої Росією заради відновлення імперії, солідарність України та Польщі набуває особливої ваги.

Після кількох тижнів ескалації риторики, політичні лідери України та Польщі, схоже, вже близькі до усвідомлення шкоди, заподіяної односторонніми діями та непродуманими висловлюваннями.

Зниження градусу риторики та пошук точок дотику триває: це важлива, однак недостатня умова відновлення довіри та взаєморозуміння. З поточної кризи необхідно винести уроки, які допоможуть не лише уникати ескалації в майбутньому, але й раціонально налаштуватися на прийдешні виклики, пов'язані як з завершенням війни, так і з успішною європейською інтеграцією України.

Україна та Польща мають активізувати двосторонній діалог щодо інтеграції України в ЄС. Польща завжди підтримувала європейську перспективу для України, і важливо, щоб ця підтримка залишалася сталою в умовах майбутніх офіційних переговорів про вступ України.

Потенційна конкурентність в окремих секторах економіки України та Польщі не може стати перешкодою вступу України в ЄС. Сторони мають вже зараз розпочати діалог зацікавлених сторін, щоб їхні очікування не були несподіваними для іншої сторони, і не виникали раптово. Варіанти розв'язання двосторонніх торговельних диспутів мають бути проговорені завчасно – до того, як вони можуть стати предметом розгляду в європейських інституціях в ході переговорів про вступ України.

При цьому, діалог не має обмежуватися економічними та торговельними питаннями. Україна та Польща можуть у тісному діалозі дійти спільних позицій щодо майбутніх реформ Європейського Союзу, бачення майбутнього Європи – і тим самим наповнити стратегічне партнерство новими сенсами.

Ми, група експертів та громадських діячів, учасників Форуму Польща-Україна/Україна-Польща, організованого Міжнародним Фондом «Відродження» у Києві та Фундацією Стефана Баторія у Варшаві, спираючись на власний багаторічний досвід модерації двостороннього діалогу політиків, інтелектуалів та громадянського суспільства, готові сприяти піднесенню цього діалогу на новий рівень - скеровуючи його як на цілі забезпечення солідарності з Україною в умовах російської агресії, так і на успішний рух України до членства в ЄС.

Едвін Бендик, президент Фундації Стефана Баторія, Варшава

Богуміла Бердиховська, кварталник «Więź», Варшава

Євген Бистрицький, Інститут філософії Національної Академії Наук України, Київ

Мартина Богачик, президентка Фондації «Освіта для демократії», Варшава

Міхал Боні, Університет SWPS, Варшава

Агнешка Бриц, Університет Миколи Коперніка, Торунь

Ігор Бураковський, голова правління Інституту економічних досліджень та політичних консультацій, Київ

Пьотр Бурас, директор Варшавського офісу Європейської Ради Закордонних справ (ECFR), Варшава

Гліб Вишлінський, виконавчий директор Центру Економічної Стратегії, Київ

Альона Гетьманчук, директорка ГО Центр «Нова Європа», Київ

Євген Глібовицький, директор Аналітичного центру pro.mova, Київ

Михайло Гончар, президент Центру глобалістики «Стратегія XXI», головний редактор часопису «Чорноморська безпека», Київ

Ярослав Грицак, професор Українського Католицького Університету, Львів

Андрій Дещиця, Посол України в Польщі (2014-2022), Київ

Тарас Добко, ректор Українського католицького університету, Львів

Анна Домбровська, асоціація Homo Faber, Люблін

Мацей Душик, професор Варшавського університету, Варшава

Євген Захаров, голова правління Української Гельсінської спілки з прав людини, директор Харківської правозахисної групи, Харків

Йосиф Зісельс, виконавчий спів-президент Ваад України, член Ініціативної групи Першого грудня, Київ

Марек Зюлковський, посол Республіки Польща в Україні (2001-2005) та при НАТО (2017-2019), Варшава

Кшиштоф Іздебські, Фондація Стефана Баторія, Варшава

Володимир Єрмоленко, філософ, голова правління Міжнародного фонду «Відродження», головний редактор UkraineWorld.org, Київ

Мирослава Керик, президентка Фондації «Український Дім», Варшава

Павло Клімкін, Міністр закордонних справ України (2014-2019), Київ

Йоанна Конечна-Саламатін, Варшавський університет, факультет соціології

Марцін Королець, президент Інституту зеленої економіки, Варшава

Агнешка Косовіч, президентка Фондації «Польський міграційний форум», Варшава

Ярослав Куіш, головний редактор "Kultura Liberalna", Варшава

Пьотр Лукасевич, посол Республіки Польща в Афганістані (2012-2014), полковник запасу Війська Польського, Варшава

Геннадій Максак, виконавчий директор Ради зовнішньої політики «Українська призма», Київ

Мирослав Маринович, проректор Українського католицького університету, член Ініціативної групи Першого грудня, Львів

Гжегож Мотика, професор Інститут політичних досліджень Польської академії наук, Варшава

Юрій Панченко, редактор та співзасновник «Європейської правди», Київ

Сергій Притула, волонтер, засновник Благодійного Фонду Сергія Притули, Київ

Славомір Сераковський, «Krytyka Polityczna», Варшава

Євгеніуш Смоляр, Центр міжнародних відносин, Варшава

Кшиштоф Становський, директор Центру міжнародного співробітництва мерії міста Люблін

Томаш Стриєк, Інститут політичних досліджень Польської академії наук, Collegium Civitas, Варшава

Ірина Сушко, виконавчий директор ГО «Європа без бар'єрів», Київ

Олександр Сушко, виконавчий директор Міжнародного фонду «Відродження», Київ

Ізабелла Хруслінська, «Przegląd Polityczny», Гданськ

Оксана Юринець професорка Національного університету «Львівська політехніка», голова ГО «Агенція Європейського Співробітництва», Львів

Ігор Юхновський, академік Національної Академії Наук України, народний депутат України (1990 - 2006), член Ініціативної групи Першого грудня, Київ

Ярослав Яцків, академік НАН України, президент Української астрономічної асоціації, член Ініціативної групи Першого грудня, Київ